

Gemeente Amsterdam
Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling

Amsterdamse resultaten primair onderwijs 2009

Stedelijke rapportage basisschooladviezen en
cito-resultaten

Samenvatting

Algemeen

Alle leerlingen die naar het voortgezet onderwijs gaan krijgen van de basisschool een advies voor het voortgezet onderwijs: het zogenaamde basisschooladvies. Daarnaast nemen alle leerlingen verplicht deel aan een landelijk erkende toets: de Cito-toets of een didactisch onderzoek en IQ-test. Van alle 6257 leerlingen die in 2009 naar het voortgezet onderwijs gaan, heeft 95% deelgenomen aan de cito-eindtoets.

Basisschooladvies

Het aantal leerlingen in Amsterdam dat een havo/vwo-advies krijgt is hoger dan het aantal leerlingen met een advies voor vmbo of praktijkonderwijs. Het aantal havo/vwo-adviezen is de laatste jaren toegenomen van 46% in 2006 naar 51% in 2009. Het aantal leerlingen met een advies praktijkonderwijs is gedaald van 2,5% in 2006 naar 1,9% in 2009. Het aantal leerlingen met advies met leerwegondersteuning is in diezelfde periode gedaald van 18,4% naar 16,4%.

Cito-score

In dit rapport zijn alle landelijke en Amsterdamse cito-scores gebaseerd op de populatie leerlingen met een advies voor vmbo (zonder lwoo) havo of vwo. De gemiddelde cito-score van Amsterdam is dit jaar 537,1. Voor Nederland is het gemiddelde 536,2.

Dit jaar hebben 205 scholen deelgenomen aan de cito-toets. 101 scholen in Amsterdam scoren lager dan het landelijke gemiddelde en 104 scholen scoren hoger. 43 scholen hebben een achterstand van 5 of meer punten ten opzichte van het landelijke gemiddelde. 30 scholen scoren 5 of meer punten hoger dan het landelijke gemiddelde.

Toelaatbaar tot voortgezet onderwijs

Van de 6257 leerlingen is bijna 60% is op basis van de verhouding basisschooladvies en cito-score automatisch toelaatbaar tot de door de basisschool geadviseerde onderwijssoort. Dit verschilt per advies: voor vwo is dit 80%, voor havo 61%, voor vmbo-t 32% en voor vmbo-k 26%. Hoe hoger het advies, hoe hoger het percentage leerlingen dat automatisch toelaatbaar is.

Voor 12% van de leerlingen geldt dat er een aanvullend onderzoek nodig, het basisadvies en de cito-score verschillen zodanig, dat een extra onderzoek nodig is.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	5
Basisschooladviezen	7
Cito-eindtoets: resultaten en analyse	12
Toelaatbaar tot het voortgezet onderwijs	17
Bijlage I: Cito-scores Amsterdamse scholen per stadsdeel	
Bijlage II: : basisschooladviezen, cito-scores en bandbreedtes	

Colofon

Amsterdamse onderwijsresultaten primair onderwijs 2009

Uitgave:

Gemeente Amsterdam, Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling
Afdeling Onderwijs

Postbus 1840

1000 BV Amsterdam

e-mail k.waijenberg@dmo.amsterdam.nl

www.onderwijs.amsterdam.nl

Auteur:

drs. K. Waijenberg

©2009, DMO Amsterdam

Het overnemen van (delen van) deze uitgave is toegestaan,
mits in ongewijzigde vorm en met bronvermelding.

Basisschooladviezen

Inleiding

De overgang van de basisschool naar het voortgezet onderwijs is een belangrijk moment in de onderwijsloopbaan van een leerling. Het is van groot belang dat de leerling een passende plek in het voortgezet onderwijs vindt. Voor alle betrokkenen – leerlingen, ouders en scholen – is het van belang dat hierover duidelijke regels bestaan. De wetgever heeft hiervoor in het 'Inrichtingsbesluit WVO' richtlijnen opgesteld die in overleg tussen schoolbesturen primair- en voortgezet onderwijs en de gemeente in Amsterdam nader zijn uitgewerkt. Dit Amsterdamse stelsel van afspraken wordt de Kernprocedure genoemd. Het Inrichtingsbesluit stelt dat zowel het 'onderwijsrapport van de basisschool' als een 'onderzoek naar de geschiktheid' door het voortgezet onderwijs meewegen bij de toelating tot het voortgezet onderwijs. In Amsterdam hebben de schoolbesturen dit als volgt vertaald: het basisschooladvies is leidend en wordt aangevuld door een onafhankelijk (objectief) onderzoek.

Vmbo¹/havo/vwo-leerlingen: Cito-toets

Voor leerlingen met een advies vmbo, havo, vwo of een combinatie hiervan geldt, dat deze leerlingen verplicht deelnemen aan de cito-toets (de overige leerlingen worden hieronder beschreven). De combinatie van het basisschooladvies en de uitslag van de cito-toets bepaalt de manier waarop de leerling toelaatbaar is: automatisch, na overleg met de basisschool of na aanvullend onderzoek.

80% van de leerlingen heeft een advies vmbo, havo of vwo en behoort daarmee tot de categorie die verplicht deelneemt aan de cito-toets. Elke leerling mag deelnemen aan de cito-toets ongeacht het basisschooladvies. In totaal nam 95% van de leerlingen deel aan de cito-toets.

Pro/woo-leerlingen: didactisch onderzoek en IQ-test

Voor leerlingen met een basisschooladvies praktijkonderwijs (pro) of vmbo + *leerwegondersteuning* (lwoo) geldt een extra wettelijke toelatingseis. Als een leerling meer dan anderhalf jaar (lwoo) of drie jaar (pro) leerachterstand heeft, kan deze leerling toegelaten worden tot een school voor respectievelijk vmbo met leerwegondersteuning of praktijkonderwijs. Deze vaststelling gebeurt aan de hand van een didactisch onderzoek en een IQ-test. In het kader van de Kernprocedure is op basis van deze wettelijke bepaling vastgelegd dat voor leerlingen met een pro- of lwoo-advies het didactisch onderzoek en de IQ-test gelden als het verplichte onderzoek. Daarnaast kunnen zij op vrijwillige basis meedoen aan de cito-toets.

Type basisschooladviezen

Leerlingen/ouders kiezen een type voortgezet onderwijs op grond van het basisschooladvies. De adviezen zijn onder te verdelen naar soort onderwijs en/of specifiek aandachtspunt (leerwegondersteuning). Voor het vmbo zijn er adviezen voor de verschillende leerwegen: vmbo-beroeps, vmbo-kader en vmbo-theoretisch. Bij deze

¹ Met vmbo wordt hier expliciet bedoeld, vmbo **zonder** leerwegondersteuning. Daarnaast is er ook vmbo **met** leerwegondersteuning. Die vorm van onderwijs wordt in deze rapportage aangeduid als lwoo.

adviezen wordt soms ook aangegeven of leerwegondersteuning nodig of gewenst is. Dit betekent dat de leerling een reguliere opleiding volgt, maar wel extra aandacht en begeleiding krijgt. Daarnaast zijn er zogenaamde dubbeladviezen, adviezen die verwijzen naar twee soorten onderwijs: vmbo-t/havo of havo/vwo. Met dubbeladviezen wordt de groeipotentie van een leerling uitgedrukt. Het advies kopklas is er voor jongeren met havo/vwo-potentie, maar die dit gezien hun beheersing van de Nederlandse taal nog niet aan kunnen. Deze leerlingen doen een extra jaar in een speciale klas en stromen het volgende jaar door naar havo/vwo. Amsterdam heeft vier kopklassen.

Amsterdamse leerlingen die naar het voortgezet onderwijs gaan

Dit jaar gaan ruim 6700 leerlingen van Amsterdamse scholen voor basisonderwijs, speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs naar het voortgezet onderwijs. Meer dan 90% komt uit het basisonderwijs, 5% is afkomstig uit het speciaal basisonderwijs en 2% uit het speciaal onderwijs. Leerlingen die overstappen naar het voortgezet speciaal onderwijs blijven in deze rapportage buiten beschouwing.

Leerlingen naar het voortgezet onderwijs per schoolsoort	2007		2008		2009	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Afkomstig uit:						
- basisonderwijs	6068	92%	6017	93%	6257	93%
- speciaal basisonderwijs	440	7%	357	6%	343	5%
- speciaal onderwijs	79	1%	101	1%	117	2%
Totaal	6587	100%	6475	100%	6717	100%

Basisonderwijs: aantal leerlingen

De totale populatie basisschoolleerlingen is dit jaar gestegen met ruim 200 leerlingen, na een daling in de voorgaande jaren. Ruim 6200 leerlingen uit het basisonderwijs gaan naar het voortgezet onderwijs.

Basisonderwijs: adviezen

Globaal gesproken kan worden gesteld dat de afgelopen vier jaar het aandeel van de pro en lwoo adviezen is verminderd van 20,9% naar 18,3%. Daarnaast loopt het aantal adviezen voor vmbo-b/k² terug. De adviezen voor vmbo-t/g, vmbo/havo en havo zijn min of meer stabiel. Bij het vwo zien we een duidelijke stijging.

Het lijkt erop dat er een deel van de leerlingpopulatie naar 'boven doorschuift': lwoo leerlingen krijgen vaker een advies vmbo b/k adviezen, leerlingen met een advies vmbo-k krijgen een advies vmbo-t, uiteindelijk resulterend in meer vwo-adviezen. Op deze redenering wordt verder in de rapportage teruggekomen.

² In bijlage II overzicht van alle adviezen en hun volledige naam

Basisschooladviezen 2006 t/m 2009

Basisschooladvies	2006	2007	2008	2009
pro	2,5%	2,3%	2,3%	1,9%
lwoo	18,4%	18,3%	17,8%	16,4%
vmbo-b		2,4%	1,8%	2,0%
vmbo-b (b+k)	4,7%	1,8%	1,9%	2,2%
vmbo-k	7,8%	7,0%	6,8%	5,9%
vmbo-g			2,2%	1,7%
vmbo-t	15,4%	13,8%	12,7%	13,3%
vmbo-t/havo	9,4%	9,4%	8,9%	9,3%
havo	13,0%	15,1%	13,4%	13,5%
havo/vwo	12,2%	11,4%	12,1%	12,9%
vwo	16,2%	17,5%	18,9%	19,4%
kopklas	0,4%	0,9%	0,9%	1,3%
Totaal	100%	100%	100%	100%
	6136	6068	6017	6257

Basisonderwijs: verhouding vmbo en havo/vwo adviezen

Sinds 2006 is het aandeel havo/vwo-adviezen gestegen van 46% naar 51%, waardoor er dit jaar voor het eerst meer leerlingen naar het havo/vwo gaan dan naar het vmbo.

Adviezen	2006		2007		2008		2009	
vmbo (incl. pro)	3286	54%	3057	51%	3001	50%	3017	49%
havo/vwo	2796	46%	2958	49%	2964	50%	3158	51%
Totaal (excl. Kopklas)³	6082	100%	6015	100%	5965	100%	6175	100%

Speciaal Basisonderwijs en Speciaal onderwijs: leerlingen en adviezen

Advies	2006				2007				2008				2009			
	SBO		SO		SBO		SO		SBO		SO		SBO		SO	
Pro	195	39%	23	25%	140	32%	33	42%	140	39%	35	35%	123	36%	26	22%
lwoo	254	51%	54	59%	242	55%	30	38%	182	51%	48	48%	176	51%	58	50%
vmbo b+k	25	5%	7	8%	24	6%	5	6%	14	4%	7	7%	13	4%	4	3%
vmbo t	20	4%	6	7%	20	5%	6	8%	12	3%	5	5%	27	8%	18	15%
havo/vwo	6	1%	2	2%	14	3%	5	6%	9	3%	6	6%	4	1%	11	9%
Totaal	500	100%	92	100%	440	100%	79	100%	357	100%	101	100%	343	100%	117	100%

Het aantal leerlingen dat vanuit het speciaal basisonderwijs (sbo) naar het voortgezet onderwijs gaat, neemt de laatste jaren sterk af. Deze afname kan verklaard worden door het teruglopende leerlingaantal in het sbo in het kader van het beleid 'Weer Samen naar School' (dwz meer leerlingen met specifieke problemen blijven in het reguliere basisonderwijs). Negen van de tien leerlingen hebben een pro/lwoo-advies,

³ Kopklasleerlingen krijgen pas over een jaar een definitief basisschooladvies. Of zij dan ook definitief instromen op een havo/vwo-school is nu nog niet bekend.

Ruim 100 leerlingen vanuit het speciaal onderwijs gaan naar regulier onderwijs, waarvan driekwart een advies pro/lwoo heeft.

Stadsdelen: verdeling adviezen

Hoe zijn de adviezen verdeeld per stadsdeel? Per stadsdeel wordt de procentuele verdeling van het aandeel pro/lwoo, vmbo b/k/t en havo/vwo-adviezen getoond. Ook wordt het aantal leerlingen (LL) getoond (LL stadsdeel). In de laatste kolom wordt getoond hoeveel leerlingen van het totaal van de Amsterdamse overstappers woont in het desbetreffende stadsdeel.

STADSDEEL	pro/lwoo	vmbo b/k/t	havo/vwo %	LL stadsdeel	% LL A'dam
Bos en Lommer	28%	37%	34%	274	4%
Centrum	7%	16%	77%	448	7%
De Baarsjes	18%	41%	41%	246	4%
Geuzenveld/Slotermeer	30%	40%	30%	392	6%
Noord	23%	35%	42%	843	14%
Oost/Watergraafsmeer	16%	23%	61%	443	7%
Osdorp	17%	36%	47%	496	8%
Oud-West	16%	23%	61%	182	3%
Oud-Zuid	10%	15%	75%	603	10%
Slotervaart	18%	36%	46%	480	8%
Westerpark	19%	29%	52%	177	3%
Zeeburg	16%	30%	53%	441	7%
Zuideramstel	7%	17%	76%	309	5%
Zuidoost	28%	37%	35%	841	14%
Amsterdam	18%	31%	51%	6175⁴	100%

De scores per stadsdeel verschillen aanzienlijk. Bos en Lommer, Geuzenveld/Slotermeer, Noord en Zuidoost hebben aanzienlijk meer leerlingen met een pro/lwoo-advies, dan het stedelijk gemiddelde. Door dit hoge aandeel is het aantal leerlingen dat naar het havo/vwo gaat in die stadsdelen ook aan de lage kant. In Geuzenveld/Slotermeer gaan slechts drie van de tien leerlingen naar het havo/vwo. Voor de stadsdelen Centrum, Oud-Zuid en Zuideramstel geldt dat driekwart van de leerlingen naar het havo/vwo gaat.

⁴ De leerlingen met een advies kopklas zijn niet opgenomen in dit totaal, aangezien dit een ander type advies is.

Stedelijk aandeel adviezen per stadsdeel

In de stadsdelen Geuzenveld/Slotermeer, Noord en Zuidoost wonen samen 34% van de leerlingen die naar het voortgezet onderwijs gaan. Uit deze stadsdelen is echter 47% van de pro/lwoo adviezen afkomstig. Het omgekeerde beeld is te zien bij Centrum, Oud-Zuid en Zuideramstel: daar gaat 22% van de leerlingen naar school die samen zorgen voor 32% van de stedelijke havo/vwo adviezen.

STADSDEEL	% aandeel adviezen op het totaal van Amsterdam			% LL A'dam
	pro/lwoo	vmbob/k/t	havo/vwo	
Bos en Lommer	7%	5%	3%	4%
Centrum	3%	4%	11%	7%
De Baarsjes	4%	5%	3%	4%
Geuzenveld/Slotermeer	10%	8%	4%	6%
Noord	17%	16%	11%	14%
Oost/Watergraafsmeer	6%	5%	9%	7%
Osdorp	7%	10%	7%	8%
Oud-West	3%	2%	3%	3%
Oud-Zuid	5%	5%	14%	10%
Slotervaart	7%	9%	7%	8%
Westerpark	3%	3%	3%	3%
Zeeburg	6%	7%	7%	7%
Zuideramstel	2%	3%	7%	5%
Zuidoost	20%	17%	9%	14%
Amsterdam	100%	100%	100%	100%

In Bos en Lommer wonen 4% van de leerlingen van Amsterdam. 7% van de Amsterdamse pro/lwoo adviezen zijn afkomstig uit Bos en Lommer, 3% van havo/vwo leerlingen is afkomstig uit dit stadsdeel.

Cito-eindtoets: resultaten en analyse

De afgelopen jaren werd het Amsterdams gemiddelde van de cito-toets berekend met behulp van de gegevens van de Cito. Cito onderscheidt twee groepen leerlingen: leerlingen zonder kenmerk en leerlingen met het kenmerk I, J of K (dwz: kort in Nederland, naar praktijkonderwijs of naar leerwegondersteunend onderwijs). Het Amsterdamse gemiddelde werd berekend op basis van het aantal leerlingen zonder toevoeging. Sinds vorig jaar wordt de gemiddelde cito-score berekend op basis van de leerlingen met basisschooladvies vmbo/havo/vwo. De gegevens worden verkregen via het ELKK (Elektronisch Loket Kernprocedure). Voor Amsterdamse scholen is deze methode exacter.⁵

Standardscore 2009 in Amsterdam

De standardscore 2009 is de gemiddelde cito-score van alle Amsterdamse basisschoolleerlingen. Voor het schooljaar 2008/2009 is deze 537,1. Ten opzichte van het voorgaande jaar is de score gedaald met 0,3 punt. De score van Amsterdam is gebaseerd op 4933⁶ leerlingen met een basisschooladvies vmbo, havo of vwo. De landelijke cito-score is 536,2 voor de vergelijkbare groep leerlingen. Het landelijke gemiddelde inclusief pro/lwoo bedraagt 535,5.

Jaar	Amsterdam	Nederland
2004	535,7	535,9
2005	536,4	535,5
2006	536,8	536,0
2007	536,6/ 537,1 ⁷	536,0
2008	537,4	536,2
2009	537,1	536,2
Alle scores zonder pro/lwoo-leerlingen		
Bron ELKK/Cito		

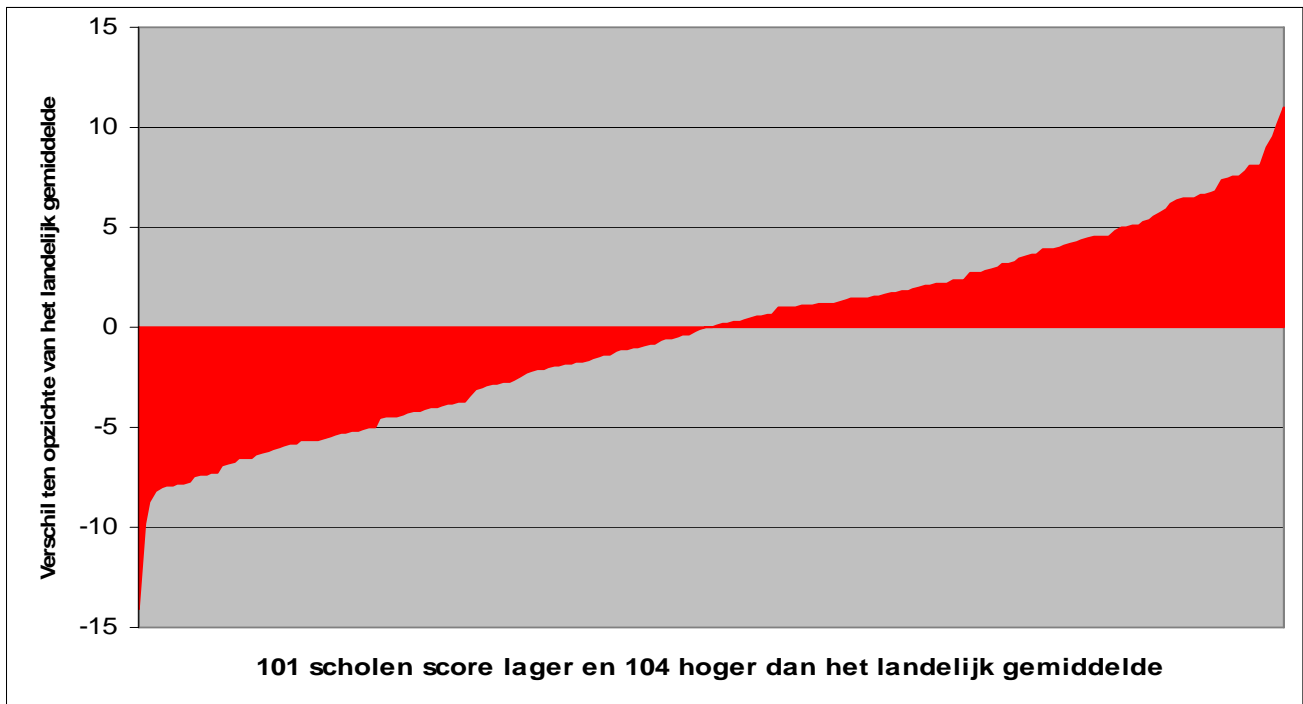
De score van Amsterdam is vanaf 2004 duidelijke gestegen. Deze stijging heeft zich dit jaar niet doorgezet. Er is sprake van een daling, terwijl het landelijke gemiddelde gelijk blijft.

⁵ Scholen vulden niet altijd even nauwkeurig in of een leerling viel onder de categorie I, J of K. Bij de bepaling van het schoolgemiddelde leverde dit achteraf soms problemen op. Door expliciet voor het basisschooladvies als basis van berekening te kiezen is dit probleem verholpen.

⁶ Er zijn twee scholen in Amsterdam die niet meedoen aan de Cito-eindtoets. Daarnaast zijn er leerlingen die pas kort in Nederland zijn en ook niet deelnemen. In totaal hebben iets minder dan 100 leerlingen met een advies vmbo, havo of vwo geen Cito-toets gedaan.

⁷ Als we de Amsterdamse score van 2007 herberekenen conform de methode van 2008, dan was die score 537,1 in plaats van 536,6. De stijging is daarmee 0,3 punt. Een stijging die iets hoger is dan de stijging van het landelijke gemiddelde

Cito-score per school in relatie tot het landelijke gemiddelde

Dit jaar hebben 205 scholen deelgenomen aan de cito-toets. 101 scholen in Amsterdam scoren lager dan het landelijke gemiddelde en 104 scholen scoren hoger. 43 scholen hebben een achterstand van 5 of meer punten ten opzichte van het landelijke gemiddelde. 30 scholen scoren 5 of meer punten hoger dan het landelijke gemiddelde.

Schoolpopulatie en leerlinggewichten

Amsterdam en de andere grote gemeenten (G4) kennen een bevolkingssamenstelling die sterk afwijkt van de rest van Nederland. In de grote steden is ruim de helft van de leerlingen in het basisonderwijs van allochtone afkomst. Deze leerlingen hebben doorgaans meer moeite om de gestelde kerndoelen te halen. Om ervoor te zorgen dat deze jongeren toch op het gewenste niveau komen, heeft de rijksoverheid voor deze leerlingen extra middelen beschikbaar gesteld. Deze middelen worden toegekend op basis van het zogenaamde 'leerlinggewicht'⁸.

Op grond van het percentage gewichtenleerlingen worden scholen in zeven schoolscoregroepen (SSG) ingedeeld: van scholen zonder gewichtenkinderen (schoolscoregroep 1) tot scholen met meer dan 75% gewichtenkinderen (schoolscoregroep 7). Hoe de Amsterdamse populatie zich verhoudt tot de andere grote steden en Nederland zien we in onderstaande tabel.

⁸ In groep 8 zitten uitsluitend leerlingen die vallen onder de oude gewichtenregeling, waarin naast opleiding van de ouders ook etniciteit een kenmerk is. In de nieuwe gewichtenregeling gaat het uitsluitend om opleiding van de ouders.

Indeling scholen naar schoolscoregroep					
Schoolscore-groep	Amsterdam	G4	Nederland	leerlingen met leerlinggewicht ⁹	
1	8%	11%	15%	100%	.0
2	23%	22%	51%	76-99%	.0
3	9%	10%	17%	51-75%	.0
4	1%	1%	2%	0-50%	.0
5	15%	15%	7%	26-50%	.9
6	18%	15%	3%	51-75%	.9
7	25%	25%	4%	76-100%	.9
Totaal	100%	100%	(131368)100%		

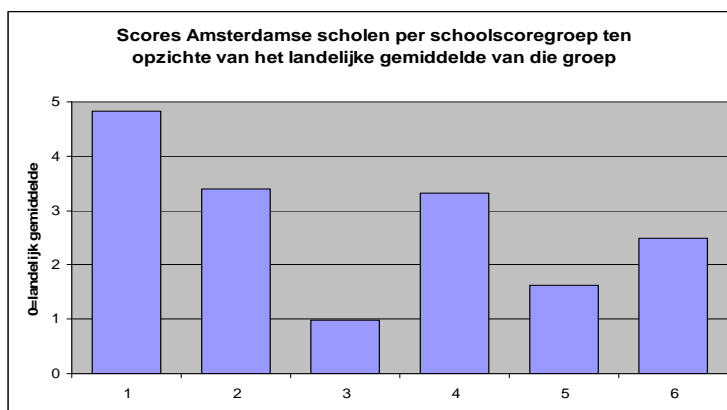
Bron: Cito

Voor Nederland geldt dat de meerderheid (80%) van leerlingen op scholen in de schoolscoregroepen 1/2/3 zitten. Voor Amsterdam en de G4 geldt het tegenovergestelde: de meerderheid (60%) van de leerlingen zit in de schoolgroepen 5/6/7. De grootste schoolscoregroep in de G4 is schoolscoregroep 7, met 25% van de leerlingen, landelijk is dit 4%. Als dit laatste percentage wordt berekend zonder het aandeel van de G4, dan heeft nog slechts 1% van de scholen buiten de G4 een leerlingpopulatie die voor meer dan driekwart bestaat uit leerlingen van laagopgeleide ouders van allochtone herkomst.

Cito-scores per schoolscoregroep

Elke schoolscoregroep heeft een eigen gemiddelde cito-score. In de volgende figuren worden de scores weergegeven van de Amsterdamse scholen per schoolscoregroep en hoe die zich verhouden tot het landelijk gemiddeld. Amsterdamse scholen scoren gemiddeld hoger dan het landelijke gemiddelde van hun schoolscoregroep¹⁰.

SSG	Amsterdam	Nederland
1	543,0	538.2
2	540,4	537.0
3	536,5	535.5
5	537,4	534.1
6	533,7	532.1
7	533,7	531.2

⁹ Schoolscoregroep 1 bestaat uitsluitend uit leerlingen met een gewicht .0, in groep 6 heeft 51 tot 75% van de leerlingen een leergewicht .9

¹⁰ schoolscoregroep 4 niet opgenomen gezien het beperkt aantal scholen

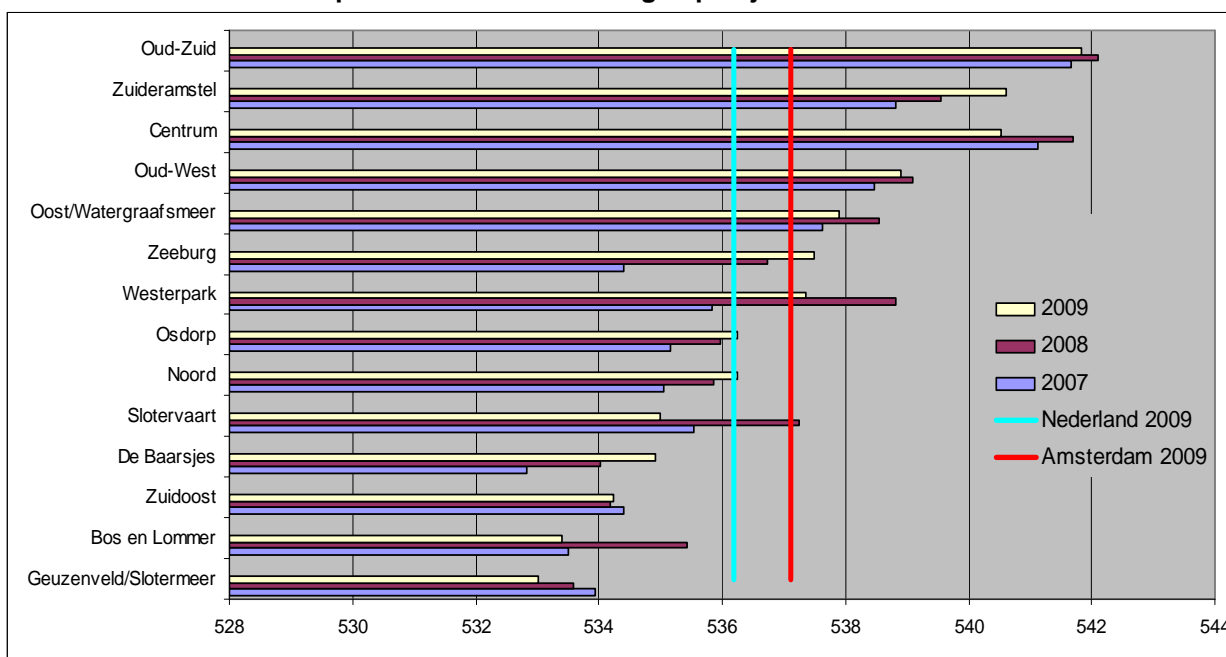
Gemiddelde cito-score per stadsdeel

Welke gemiddelde cito-score hebben de stadsdelen en welk percentage leerlingen telde mee voor die berekening?

STADSDEEL	Type advies		cito-score
	pro/lwoo	vmbo/havo/vwo	
Bos en Lommer	28%	72%	533,4
Centrum	7%	93%	540,5
De Baarsjes	18%	82%	534,9
Geuzenveld/Slotermeer	29%	71%	533,0
Noord	22%	78%	536,2
Oost/Watergraafsmeer	16%	84%	537,9
Osdorp	16%	84%	536,3
Oud-West	16%	84%	538,9
Oud-Zuid	10%	90%	541,8
Slotervaart	17%	83%	535,0
Westerpark	19%	81%	537,3
Zeeburg	16%	84%	537,5
Zuideramstel	7%	93%	540,6
Zuidoost	28%	72%	534,2
Amsterdam	18%	82%	537,1

Het stadsdeel met de hoogste cito-score is Oud-Zuid met 541,8, of te wel de gemiddelde leerling heeft een havo/vwo-advies. Stadsdelen met een hoge cito-score hebben een laag percentage leerlingen met een pro/lwoo-advies (de leerlingen die niet meetellen bij de gemiddelde cito-score per school). Ook het omgekeerde is het geval, stadsdelen met een lage cito-score hebben een hoog percentage leerlingen met een pro/lwoo-advies. Een gemiddelde leerling in Geuzenveld/Slotermeer heeft op basis van de gemiddelde cito-score van dat stadsdeel een advies vmbo-k.

Cito-scores per stadsdeel over de afgelopen jaren

Stedelijk is de cito-score dit jaar gedaald met 0,3 punt. Bij een aantal stadsdelen is de score wel gestegen: Zuideramstel, Zeeburg, Osdorp, Noord en De Baarsjes en Zuidoost. In Zeeburg, Osdorp, Noord en De Baarsjes zien we de laatste twee jaar een verbetering. Oud-zuid heeft de afgelopen driejaar de hoogste score gevolgd door Zuideramstel en Centrum. Bij andere stadsdelen is de score gedaald. Bij Geuzenveld/Slotermeer is de score de afgelopen twee jaar gedaald.

Toelaatbaar tot voortgezet onderwijs

Al eerder in dit rapport is aangegeven dat de samenstelling van de basisschooladviezen verandert: minder pro/lwoo adviezen en meer havo/vwo adviezen. Als er sprake is van een 'opwaartse druk' betekent dat dan niet automatisch dat de cito-score ook omhoog gaat?

Als we de afgelopen jaren bekijken dan zien we een aantal tendenzen. De gemiddelde cito-score over die periode bedraagt 537,1. De schommelingen van de cito-score per jaar zijn daarin normaal, met als uitschieter/uitbijter 2008.

Per advies zien we de volgende ontwikkelingen. De cito-scores voor vmbo b/k adviezen fluctueren, de scores dalen licht, ook bij vmbo dit beeld. Ook de adviezen havo en havo/vwo fluctueren per jaar, maar er geen sprake van een daling. De gemiddelde score bij het vwo is erg stabiel, met uitzondering van 2008. In het algemeen kan gesteld worden dat er geen wezenlijke daling of stijging is van de cito-score bij één van de adviezen.

Basisschooladviezen en cito-score 2006/2007/2008/2009

Advies	2006		2007		2008		2009	
	%	cito-score	%	cito-score	%	cito-score	%	cito-score
pro	2,5%		2,3%		2,3%		1,9%	
lwoo	18,4%		18,3%		17,8%		16,4%	
vmbo-b			2,4%	521,2	1,8%	520,5	2,0%	520,5
vmbo-b (b+k)	4,7%	521,5	1,8%	524,3	1,9%	524,0	2,2%	523,4
vmbo-k	7,8%	525,9	7,0%	526,0	6,8%	525,7	5,9%	524,7
vmbo-g					2,2%	526,8	1,7%	527,8
vmbo-t	15,4%	531,1	13,8%	530,7	12,7%	531,2	13,3%	530,6
vmbo-t/havo	9,4%	535,1	9,4%	534,7	8,9%	534,7	9,3%	534,2
havo	13,0%	538,8	15,1%	538,7	13,4%	538,9	13,5%	538,1
havo/vwo	12,2%	541,9	11,4%	541,9	12,1%	542,0	12,9%	541,9
vwo	16,2%	546,7	17,5%	546,6	18,9%	547,0	19,4%	546,7
kopklas	0,4%		0,9%		0,9%		1,3%	
Amsterdam	100%	536,8	100%	537,1	100%	537,4	100%	537,1

Basisschooladvies, cito-score en de bandbreedte¹¹

De relatie tussen basisschooladvies en cito-score wordt in Amsterdam uitgedrukt in het begrip bandbreedte. Bandbreedte kent drie categorieën: automatisch toelaatbaar (**AT**), overleg verplicht (**OV**) en aanvullend onderzoek (**AO**). Een leerling met een basisschooladvies havo/vwo en een cito-score van 541 en hoger is automatisch toelaatbaar. Deze leerling is automatisch plaatsbaar. Is de score tussen 536 en 540 dan is overleg tussen vo-school en basisschool verplicht, om te bepalen of een leerling plaatsbaar is. Uit dit overleg kan komen dat er nog een aanvullende toets of test wordt gedaan. Als de leerling een score heeft van 535 of lager dan is er verplicht aanvullend onderzoek noodzakelijk. De uitslag van die toets is bepalend voor plaatsing.

In de afgelopen jaren is het percentage automatisch toelaatbaar iets gestegen: van 55% naar 57%, met als grote uitschieter 61% in 2008. Per advies zijn er grote verschillen: voor vwo zijn acht van tien leerlingen automatisch toelaatbaar en slechts 3% valt onder de

¹¹ zie bijlage voor overzicht bandbreedtes

categorie aanvullend onderzoek. Bij havo/vwo en havo is het percentage automatisch toelaatbaar, respectievelijk 71% en 61% nog steeds hoger dan het stedelijk gemiddelde, maar bij de andere adviezen is dit gemiddeld een stuk lager. Zeer laag scoren de adviezen vmbo k/g/t: minder dan één op de drie leerlingen is automatisch toelaatbaar, de helft van de leerlingen valt in de categorie overleg verplicht.

Advies	2006			2007			2008			2009		
	AO	OV	AT	AO	OV	AT	AO	OV	AT	AO	OV	AT
vmbo-b				14%	28%	58%	13%	35%	52%	18%	33%	50%
vmbo-b+k	9%	49%	42%	7%	29%	64%	11%	29%	60%	15%	27%	58%
vmbo-k	15%	55%	31%	16%	49%	35%	20%	45%	34%	24%	50%	26%
vmbo-g							53%	35%	13%	39%	47%	14%
vmbo-t	16%	52%	31%	21%	50%	29%	19%	42%	39%	22%	46%	32%
vmbo-t/havo				10%	48%	42%	14%	37%	50%	16%	37%	47%
havo	5%	28%	66%	7%	29%	63%	6%	22%	72%	9%	30%	61%
havo/vwo	7%	30%	64%	6%	27%	67%	8%	20%	72%	6%	23%	71%
vwo	3%	20%	77%	3%	20%	77%	4%	13%	83%	4%	16%	80%
Totaal	9%	36%	55%	10%	34%	56%	12%	27%	61%	12%	31%	57%

Advies en leerlinggewicht

Vanuit eerdere rapportages en onderzoek is bekend dat er per etnische groep verschillende adviezen worden gegeven: autochtonen hebben vaker een havo/vwo-advies en zijn vaker automatisch toelaatbaar.

Om te bepalen of dit verschijnsel zich ook dit jaar voordoet, is gekeken naar de relatie tussen adviezen, bandbreedtes en leerlinggewicht. Leerlinggewicht is een maat om te bepalen of een leerling in een achterstandscategorie valt. Leerlinggewicht .0 wil zeggen dat de ouders van de leerling van autochtone herkomst zijn en goed opgeleid. Leerlinggewicht .9 wil zeggen dat de ouders van de leerling laag opgeleid zijn en van allochtone afkomst¹².

¹² In feite bestaan er nog meer leerlinggewichten, maar die komen bij de overstappers niet zo vaak voor. Daarom worden alleen hier groepen .0 en .9 weergegeven.

Leerlinggewicht, basisschooladvies en bandbreedte 2009

leerlinggewicht	.0			.9		
	AO	OV	AT	AO	OV	AT
Advies						
vmbo-b	3%	35%	61%	15%	44%	40%
vmbo-b+k	10%	30%	60%	14%	25%	60%
vmbo-k	24%	52%	24%	23%	53%	24%
vmbo-g	40%	47%	13%	35%	56%	10%
vmbo-t	19%	48%	33%	21%	51%	28%
vmbo-t/havo	9%	52%	38%	14%	44%	42%
havo	7%	31%	62%	12%	35%	54%
havo/vwo	3%	23%	74%	8%	33%	59%
vwo	2%	16%	81%	6%	28%	66%
Totaal	7%	29%	64%	16%	42%	42%
4296	207	618	1638	325	666	842

In de groep leerlingen met leerlinggewicht **.0** is 64% automatisch toelaatbaar. In het vwo zijn acht van de tien leerlingen direct toelaatbaar. Een groot contrast vormen hier opnieuw de leerlingen met het advies vmbo k/g/t, slechts 25% is automatisch toelaatbaar. Bij de groep leerlingen met leerlinggewicht **.0** valt 7% valt in de groep aanvullend onderzoek. In de groep **.9** is het aandeel van de leerlingen die valt in de categorie automatisch toelaatbaar even groot als overleg verplicht (42%). Bij vmbo k/g/t-adviezen is het percentage automatisch toelaatbaar nog lager. Bij havo/vwo is dit aanzienlijk hoger (60%). Veel leerlingen met een leerlinggewicht **.9** moeten aanvullend onderzocht worden, dit geldt voor één van de zes leerlingen.

Al eerder is geconstateerd dat bij de 'hogere adviezen' meer leerlingen automatisch toelaatbaar zijn (basisschooladvies en cito-score komen overeen). Leerlingen met een leerlinggewicht **.0** en een advies havo/vwo zijn vaker automatisch toelaatbaar dan leerlingen met hetzelfde advies en een leerlinggewicht **.9**. Bij autochtone leerlingen is de komen basisschooladvies en cito-score vaker overeen.

Bijlage I: Citoscores Amsterdamse scholen per stadsdeel, gemiddeld over 2007 t/m 2009

STADSDEEL	NAAM	RICHTING	School scoregroep ¹	3-jrs gemiddelde ²
Bos en Lommer	Al Wafa	islamitisch	7	533,3
	Bos en Lommer	openbaar	7	535,7
	De Boomgaard	rooms katholiek	7	531,6
	de Springplank	rooms katholiek	7	531,2
	de Wiltzangh	protestants christelijk	6	534,1
	El Amien II	islamitisch	7	536,5
	Multatuli	openbaar	7	536,4
	Narcis-Querido	openbaar	7	531,3
	Paulusschool	oecumenisch	7	531,2
	Tijl Uilenspiegel	openbaar	7	534,9
Centrum	14 ^e Montessorischool De Jordaan	openbaar	2	541,5
	ASVO	algemeen bijzonder	2	544,0
	Basisschool Oostelijke Eilanden (BOE)	openbaar	2	540,6
	Burght	openbaar	2	543,0
	De Kleine Reus	openbaar	2	542,9
	De Parel	openbaar	6	530,8
	De Pool	rooms katholiek	6	535,9
	De Witte Olifant	openbaar	2	539,2
	Dr. E. Boekman	openbaar	2	544,2
	Montessorischool De Eilanden	algemeen bijzonder	2	537,9
	Sint Aloysiuschool	rooms katholiek	3	534,7
	Sint Antoniuschool	rooms katholiek	2	544,1
	Theo Thijssen	openbaar	2	543,1
De Baarsjes	10 ^e Montessorischool De Meidoorn	openbaar	6	537,7
	Admiraal De Ruyter	protestants christelijk	5	531,8
	As-Siddieq	islamitisch	7	534,6
	Corantijn	openbaar	6	530,3
	De Roos	openbaar	7	532,7
	Dr. J. Th. de Visserschool	protestants christelijk	7	532,6
	Joop Westerweel	openbaar	7	531,2
	Rosa Boekdrukker	openbaar	7	535,5
	Sint Augustinus	rooms katholiek	7	532,4
	Sint Janschool	rooms katholiek	7	537,2

Bijlage I: Citoscores Amsterdamse scholen per stadsdeel, gemiddeld over 2007 t/m 2009

STADSDEEL	NAAM	RICHTING	School scoregroep ¹	3-jrs gemiddelde ²
Geuzenveld/Slotermeer	Burgemeester De Vlucht	openbaar	7	535,5
	Goeman Borgesius	openbaar	7	531,7
	Immanuelschool	protestants christelijk	6	532,3
	Noordmansschool	oecumenisch	7	529,5
	Pieter Jelles Troelstra	openbaar	6	535,5
	Sint Henricus	rooms katholiek	6	534,5
	Slootermeer	openbaar	7	532,1
	't Koggeschip	rooms katholiek	6	531,7
	Timotheusschool	oecumenisch	7	534,8
	Veerkracht	gereformeerd	1	532,7
Noord	Berkelier	protestants christelijk	7	530,4
	Bongerd	openbaar	6	532,6
	Buikslotermeerschool	openbaar	6	539,3
	C.F. Capelleschool	oecumenisch	4	530,0
	De Amstelmeerschool	protestants christelijk	7	534,6
	De Biënkorf	rooms katholiek	5	540,9
	De Bonkelaar	oecumenisch	3	536,2
	De Botteloef	rooms katholiek	6	533,6
	De Driemaster	oecumenisch	3	534,3
	De Kinderboom	oecumenisch	7	532,2
	De Klimop	openbaar	6	535,6
	De Krijtmolen	openbaar	5	534,9
	De Piramide	openbaar	7	526,4
	De Poolster	openbaar	5	535,6
	De Satelliet	rooms katholiek	3	537,2
	De Vier Windstreken	openbaar	7	535,4
	De Weidevogel	openbaar	1	540,7
	Dorus Rijkers	openbaar	7	537,6
	Elzenhagen	algemeen bijzonder	3	539,9
	Het Vogelnest	openbaar	7	529,5
	Het Wespennest	rooms katholiek	1	541,2
	IJdoorn	openbaar	7	532,8
	IJplein	openbaar	6	535,1
	Mgr. Bekkers	rooms katholiek	6	531,3
	Montessorischool Boven 't IJ	openbaar	5	534,6
	Oranje Nassau	protestants christelijk	3	536,0
	Sint Rosa	rooms katholiek	6	534,7
	Twiske	openbaar	2	537,5

Bijlage I: Citoscores Amsterdamse scholen per stadsdeel, gemiddeld over 2007 t/m 2009

STADSDEEL	NAAM	RICHTING	School scoregroep ¹	3-jrs gemiddelde ²
Oost/Watergraafsmeer	4 ^e Montessorischool De Pinksterbloem	openbaar	2	538,5
	5 ^e Montessorischool Watergraafsmeer	openbaar	2	543,0
	Aldoende	openbaar	5	534,7
	Daltonschool De Meer	openbaar	2	541,3
	De Dapper	openbaar	7	534,1
	De Kaap	openbaar	7	529,8
	De Kraal	openbaar	7	533,6
	De Kraanvogel	oecumenisch	6	534,9
	Frankendael	protestants christelijk	5	531,7
	Linnaeus	openbaar	5	536,6
	Louise de Coligny	protestants christelijk	6	532,4
	Sint Barbara	rooms katholiek	7	534,4
	Sint Lidwina	rooms katholiek	3	539,4
	Watergraafsmeerse Schoolvereniging	algemeen bijzonder	1	542,6
Osdorp	Daltonschool De Horizon	openbaar	2	536,5
	De Globe	openbaar	7	534,5
	De Odyssee	oecumenisch	5	540,1
	De Osdorpse Montessorischool	openbaar	7	535,6
	De Punt	openbaar	5	536,9
	Dr. W.A. Visser 't Hooft	protestants christelijk	5	538,7
	El Amien I	islamitisch	7	538,7
	Het Bovenland	rooms katholiek	5	538,6
	Ichthus	protestants christelijk	3	537,2
	Johannesschool	protestants christelijk	7	531,2
	Prof. Dr. H. Kraemer	protestants christelijk	7	533,3
	Sint Lukas	rooms katholiek	7	531,1
	Sint Paulusschool	rooms katholiek	7	528,2
Oud-West	2 ^e Montessorischool Het Winterkoninkje	openbaar	2	538,9
	Annie MG Schmidt	openbaar	5	539,3
	Brede School De Kinkerbuurt	openbaar	5	541,6
	De Vlinderboom	oecumenisch	7	528,8
	De Waterkant	openbaar	5	539,5
	Leonardo da Vinci	openbaar	5	539,5

Bijlage I: Citoscores Amsterdamse scholen per stadsdeel, gemiddeld over 2007 t/m 2009

STADSDEEL	NAAM	RICHTING	School scoregroep ¹	3-jrs gemiddelde ²
Oud-Zuid	1 ^e Montessorischool De Wielewaal	openbaar	1	543,6
	2 ^e Dalton Piet Bakkum	openbaar	1	544,0
	3 ^e Dalton Alberdingk Thijm	openbaar	3	542,6
	9 ^e Montessorischool De Scholekster	openbaar	3	537,1
	Cornelis Vrijschool	algemeen bijzonder	1	544,4
	De Amsterdamse Montessori School	algemeen bijzonder	1	544,1
	De Avonturijn	rooms katholiek	7	533,4
	De Notenkraker	openbaar	5	538,1
	De Springstok	openbaar	6	534,4
	1 ^e Openluchtschool voor het Gezonde Kind	algemeen bijzonder	1	545,7
	Elout	oecumenisch	6	535,8
	Europaschool	algemeen bijzonder	2	540,8
	Geert Groote School I	algemeen bijzonder	1	geen deel.
	het Mozaiek	oecumenisch	6	535,8
	Hildebrand van Loon	protestants christelijk	1	544,5
	Instituut Schreuder	protestants christelijk	3	537,9
	Nicolaas Maes	openbaar	2	542,7
	Olympia	openbaar	5	543,1
	Oscar Carré	openbaar	6	538,2
	Peetersschool	rooms katholiek	1	543,3
	Schoolvereniging Willemspark	algemeen bijzonder	1	544,6
Willem van Boeijenschool	oecumenisch	6	535,6	
Slotervaart	7 ^e Montessorischool	openbaar	2	540,6
	Bisschop Huibers	rooms katholiek	6	531,4
	De Mijlpaal	rooms katholiek	3	537,6
	De Vlaamse Reus	openbaar	5	538,0
	De Zevensprong	algemeen bijzonder	2	539,0
	El Kadisia	islamitisch	7	532,1
	Huizinga	openbaar	7	533,0
	Louis Bouwmeester	openbaar	6	530,1
	Pro Rege	oecumenisch	3	539,0
	Prof. Einstein	openbaar	7	534,0
	Ru Paré	openbaar	7	526,5
	Sint Jan de Doper	rooms katholiek	6	533,0

Bijlage I: Citoscores Amsterdamse scholen per stadsdeel, gemiddeld over 2007 t/m 2009

STADSDEEL	NAAM	RICHTING	School scoregroep ¹	3-jrs gemiddelde ²
Westerpark	Brede School Zeeheldenbuurt	openbaar	6	534,9
	Catamaran	oecumenisch	5	535,3
	Catamaran, dislocatie	oecumenisch	5	537,2
	De Bron	rooms katholiek	6	536,4
	De Spaarndammer	openbaar	7	536,8
	Dr. Rijk Kramer	oecumenisch	2	542,9
	Elisabeth Paulus	rooms katholiek	6	533,8
	Westerparkschool	openbaar	5	536,2
Zeeburg	8 ^e Montessorischool Zeeburg	openbaar	2	537,1
	Daltonschool Neptunus	oecumenisch	4	538,7
	De Achthoek	rooms katholiek	2	540,8
	De Archipel	rooms katholiek	6	n<6
	De Evenaar	openbaar	6	530,2
	De Kleine Kapitein	openbaar	1	n<6
	De Rietlanden	oecumenisch	5	535,2
	De Waaier	rooms katholiek	7	532,1
	De Zuiderzee	algemeen bijzonder	3	539,3
	Flevoparkschool	openbaar	7	535,2
	Het Podium	algemeen bijzonder	4	n<6
	Insulinde	oecumenisch	7	530,1
	Jan Pietersz Coen	openbaar	7	530,7
	Laterna Magica	openbaar	1	n<6
	Montessorischool Steigereiland	openbaar	2	540,1
	Olympus	openbaar	6	532,8
	Piet Hein	algemeen bijzonder	5	534,9
	Valentijnschool	oecumenisch	7	533,5
Willibrordschool	rooms katholiek	2	538,2	
Zuideramstel	12 ^e Montessorischool De Stern	openbaar	6	537,7
	15 ^e Mont. School van Maas en Waal	openbaar	2	538,7
	6 ^e Montessorischool Anne Frank	openbaar	2	539,7
	Buitenveldertse Montessorischool	algemeen bijzonder	1	541,1
	Cheider (bo)	joods	5	535,4
	De Ark	oecumenisch	2	537,9
	De Rivieren	protestants christelijk	5	535,1
	Donge	openbaar	5	539,3
	Geert Groote School II	algemeen bijzonder	1	geen deeln.
	Merkelbach	openbaar	2	538,6
	Rosj Pina	joods	2	539,7
	Sint Catharina	rooms katholiek	7	542,3
	Sint Jozefschool	rooms katholiek	1	543,6
	2 ^e Openluchtschool voor het Gezonde Kind	algemeen bijzonder	2	540,7

Bijlage I: Citoscores Amsterdamse scholen per stadsdeel, gemiddeld over 2007 t/m 2009

STADSDEEL	NAAM	RICHTING	School scoregroep ¹	3-jrs gemiddelde ²
Zuidoost	13 ^e Montessorischool Bijlmer	openbaar	5	536,0
	16 ^e Montessorischool Gaasperdam	openbaar	3	538,2
	1 ^e Kath. Mont.sch. De Regenboog	rooms katholiek	5	537,6
	Achtsprong	levensbeschouwelijk	7	531,1
	As-Soeffah	islamitisch	7	531,6
	Bijlmerdrie	openbaar	7	526,9
	Bijlmerhorst	openbaar	7	530,1
	Cornelis Jetses	openbaar	1	540,9
	Crescendo	evangelisch	5	531,3
	De Blauwe Lijn	openbaar	7	534,6
	De Brink	openbaar	5	537,0
	De Morgenster	evangelisch	5	537,7
	De Polsstok	levensbeschouwelijk	7	532,9
	De Rozemarn	openbaar	7	535,6
	De Schakel	openbaar	7	531,4
	De Ster	openbaar	6	531,6
	De Tamboerijn	openbaar	6	536,9
	Het Gein	algemeen bijzonder	2	538,5
	Het Klaverblad	levensbeschouwelijk	6	532,8
	Holendrechtschool	openbaar	7	530,5
	Jan Woudsmaschool	protestants christelijk	5	537,4
	Knotwilg	levensbeschouwelijk	6	533,5
	Kruispunt	levensbeschouwelijk	6	533,3
	Mobiel	levensbeschouwelijk	6	532,4
	Nellestein	openbaar	6	532,9
	Onze Wereld	levensbeschouwelijk	7	529,4
	Santenkraam	levensbeschouwelijk	6	530,4
	Schalmei	levensbeschouwelijk	6	534,4
	Shri Laksmi	hindoeïstisch	7	538,4

- 1) schoolscoregroep: scholen worden ingedeeld in 7 groepen waarbinnen zij onderling beter kunnen worden vergeleken
- 2) 3-jaars gemiddelde cito-score= $(\text{aantal 2007} \times \text{score 2007} + \text{aantal 2008} \times \text{score 2008} + \text{aantal 2009} \times \text{score 2009}) / (\text{aantal 2007} + \text{aantal 2008} + \text{aantal 2009})$
- n < 6 het aantal leerlingen dat heeft deelgenomen aan de cito-toets is over 3 jaar genomen kleiner dan 6
- geen deeln. deze school neemt de cito eindtoets basisonderwijs niet af

Bijlage II: Basisschooladviezen, cito-scores en bandbreedte

Basisschooladvies	aanvullend onderzoek	overleg met basisschool	automatisch toelaatbaar
praktijkonderwijs	cito-score telt niet		
vmbo met lwoo	cito-score telt niet		
vmbo-basis	514 en lager	515 t/m 520	521 en hoger
vmbo-basis/kader	517 en lager	518 t/m 522	523 en hoger
vmbo-kader	520 en lager	521 t/m 528	529 en hoger
vmbo-gemengd	526 en lager	527 t/m 533	534 en hoger
vmbo-theoretisch	526 en lager	527 t/m 533	534 en hoger
vmbo-theoretisch / havo	528 en lager	529 t/m 535	536 en hoger
havo	531 en lager	532 t/m 537	538 en hoger
havo / vwo	535 en lager	536 t/m 540	541 en hoger
vwo	539 en lager	540 t/m 544	545 en hoger
kopklas	cito-score telt niet		